

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Beeld Veiligheidsregio Hollands Midden

Samenwerking

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel en onderzoeksvragen	3
1.3	Operationalisering	4
1.4	Beoordelingskader	4
2	Bevindingen en beoordeling	6
2.1.1	Organisatie	6
2.1.2	Risicobeheersing	7
2.1.3	Vorbereiding	9
2.1.4	Uitvoering	11
2.1.5	Verantwoorden, leren en bijstellen	12
2.1.6	Invulling samenwerking	13
	Bijlagen	
I	Bijlage Beoordelingskader	14
II	Bijlage Wederhoortabel	16
III	Bijlage Afkortingen	21

1

Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2019 brengt de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie) voor de vierde keer een periodiek beeld uit over de stand van zaken van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in het land, voorheen genoemd de 'Staat van de Rampenbestrijding'.

Op basis van de bevindingen van de Staat van de Rampenbestrijding 2016 besloot de Inspectie om voor het periodieke beeld 2019 verdiepend onderzoek te doen naar de onderwerpen 'Operationele prestaties', 'Vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen', 'Samenwerking' en 'Kwaliteitszorg'. Deze vier onderwerpen zijn onderzocht in vier deelonderzoeken en maken onderdeel uit van het Periodiek beeld Rampenbestrijding en Crisisbeheersing 2019. Het deelonderzoek 'Operationele prestaties' vond plaats in elke veiligheidsregio. De overige onderwerpen zijn onderzocht in acht of negen verschillende veiligheidsregio's. Het deelonderzoek 'Samenwerking' is uitgevoerd in acht veiligheidsregio's, waaronder de Veiligheidsregio Hollands Midden.

1.2 Doel en onderzoeksvragen

Met dit deelonderzoek brengt de Inspectie in beeld in hoeverre de veiligheidsregio's invulling geven aan de samenwerking met (netwerk)partners, andere veiligheidsregio's en – indien van toepassing – het buitenland. Het onderzoek is tevens bedoeld om inzichtelijk te maken op welke punten de veiligheidsregio's zich in positieve zin kunnen ontwikkelen, alsmede welke risico's en knelpunten mogelijk aan de orde zijn op het terrein van de samenwerking.

Voor dit deelonderzoek is de volgende **centrale onderzoeksvraag** geformuleerd:

Hoe geeft de veiligheidsregio invulling aan de samenwerking met netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland en is dit op orde?

Dit onderzoek richt zich op de vier processen uit het Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's 4.0 van maart 2018¹:

1. risicobeheersing;
2. voorbereiding;
3. uitvoering;
4. verantwoorden, leren en bijstellen.

Om antwoord te kunnen geven op de centrale vraagstelling zijn voor deze vier processen de volgende **deelvragen** geformuleerd.

1. Hoe betreft de veiligheidsregio netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij het verkrijgen van inzicht in de risico's en hoe worden zij betrokken bij de maatregelen om de kans of het effect van risico's te reduceren?
2. Hoe betreft de veiligheidsregio de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de voorbereiding op mogelijke rampen en incidenten en bij de activiteiten voor het in stand houden van een parate crisisorganisatie?
3. Hoe geeft de veiligheidsregio invulling aan de samenwerking met de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de inzet in de praktijk?
4. Hoe betrekken de veiligheidsregio netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de verantwoording over de multidisciplinaire taakuitvoering en bij het totale evaluatieproces?

1.3 Operationalisering

Voor dit deelonderzoek heeft de Inspectie documenten bestudeerd en interviews gehouden. De bevindingen en een beoordeling zijn opgenomen in dit document.

De bevindingen zijn voor wederhoor voorgelegd aan de veiligheidsregio Hollands Midden. De door de veiligheidsregio gemaakte opmerkingen en de reactie van de Inspectie hierop zijn opgenomen in een wederhoortabel die als bijlage bij dit beeld is gevoegd. Waar opmerkingen reden gaven tot aanpassingen in de tekst, zijn deze integraal in de tekst verwerkt.

1.4 Beoordelingskader

Om de veiligheidsregio's te kunnen beoordelen heeft de Inspectie een beoordelingskader opgesteld, dat is gebaseerd op het Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's 4.0 en de elementen van de Plan-Do-Check-Act-cyclus.

¹ Voor een meer uitgebreide beschrijving van het toetsingskader en de daarin opgenomen processen wordt verwezen naar de website van de Inspectie www.inspectie-jenv.nl.

In lijn met het toetsingskader is ook het beoordelingskader meer kwalitatief ingericht. Per proces van samenwerking hanteert de Inspectie voor dit deelonderzoek een beoordeling op vier niveaus:

1. Voorbeeld voor anderen
2. Op orde
3. Voor verbetering vatbaar
4. Risicovol

Het beoordelingskader is als bijlage I opgenomen in dit document.

2

Bevindingen en beoordeling

Het deelonderzoek 'Samenwerking' omvat een centrale onderzoeksvraag die uiteen valt in vier onderzoeksvragen. De Inspectie geeft op iedere deelvraag een beoordeling, waarna een toelichting volgt. De centrale onderzoeksvraag wordt als laatste beantwoord met een samenvattend eindoordeel.

De manier waarop de veiligheidsregio's de samenwerking hebben georganiseerd en ingericht is voor een belangrijk deel bepalend voor de aanpak en de werkwijze. Dit hoofdstuk bevat daarom eerst een beschrijving op hoofdlijnen van de organisatie van de samenwerking, waarna wordt ingegaan op de vier processen.

2.1.1 Organisatie

De Veiligheidsregio Hollands Midden beschikt over een regionaal crisisplan², waarin de multidisciplinaire samenwerking tussen de operationele diensten en de gemeenten is vastgelegd en de afspraken met andere mogelijk bij rampen en crises betrokken partners zijn beschreven. Hoofdstuk 4 van het plan gaat specifiek in op de samenwerking met crisispartners.

De veiligheidsregio Hollands Midden heeft zich vanaf het begin gericht op de samenwerking met (netwerk)partners. De veiligheidsregio maakt hierbij onderscheid in structurele / vaste partners en partners in de schil er omheen (variabele partners). Tot de structurele partners waar het meest intensief mee wordt samengewerkt behoren brandweer, politie, GHOR, gemeenten, Defensie, het Waterschap en de omgevingsdiensten. Met de vitale partners (gas-, elektriciteits- en waterleidingbedrijven) en met zorgpartners uit de schil eromheen zijn convenanten afgesloten, die worden uitgewerkt in jaarlijkse actielijsten. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking van de brandweer met de gemeenten en het waterleidingbedrijf over de bluswatervoorziening en de samenwerking met ProRail met betrekking tot de Hogesnelheidslijn. De veiligheidsregio en de partners hebben over en weer liaisons/accounthouders benoemd.

² Regionaal Crisisplan, veiligheidsregio Hollands Midden, 18 september 2017.

De netwerkpartners maken deel uit van de werkgroepen die actief zijn binnen de veiligheidsregio en schuiven, afhankelijk van de agenda, (structureel) aan. Met elkaar wordt gekeken of alle en de juiste partners aan tafel zitten. Elke partner betreft hierbij het eigen netwerk. Voor het programma 'water' leidde dit bijvoorbeeld tot uitbreiding van de werkgroep met andere (nieuwe) partners vanwege het te verwachten keteneffect bij een incident.

Het betrekken van de partners gebeurt op basis van een jaarplan waarin staat wat partijen van elkaar kunnen verwachten. De veiligheidsregio sluit op voorhand geen partners uit. Wel wordt gekeken naar de intensiteit van de samenwerking. Om hierin meer structuur aan te brengen wil de veiligheidsregio toe naar partnerprofielen. De veiligheidsregio wil partners ook de mogelijkheid bieden om een werkplek te hebben op locatie bij de veiligheidsregio.

De veiligheidsregio kent een Bureau Gemeentelijk Crisisbeheersing, dat de belangen behartigt van de gemeenten binnen de veiligheidsregio. Het bureau staat onder leiding van een hiervoor vrijgestelde coördinerend secretaris. Bevolkingszorg is in de veiligheidsregio Hollands Midden regionaal georganiseerd. De crisisfunctionarissen zijn ondergebracht in poules en verrichten piketdiensten.

De veiligheidsregio werkt eveneens samen met andere veiligheidsregio's. Het meest intensief gebeurt dit met de veiligheidsregio Haaglanden. Naar aanleiding van de ervaringen met de Nucleair Security Summit in Den Haag in 2013 hebben de hierbij betrokken veiligheidsregio's afgesproken om, bij een eventuele gezamenlijke inzet, de coördinatie neer te leggen bij de veiligheidsregio waar het incident of de gebeurtenis plaatsvindt.

In de afgelopen jaren is er beweging gekomen in de taakinvulling door de veiligheidsregio. De veiligheidsregio richt zich nu ook op sociale veiligheid, evenementenveiligheid en – gelet op de veroudering in de samenleving – zorg en veiligheid. Toen enige tijd geleden grote aantallen vluchtelingen moesten worden opgevangen heeft de veiligheidsregio hierin ook een rol gespeeld.

2.1.2 Risicobeheersing

Deelvraag 1

Hoe betreft de veiligheidsregio netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij het verkrijgen van inzicht in de risico's en hoe worden zij betrokken bij de maatregelen om de kans of het effect van risico's te reduceren?

Beoordeling

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat op het proces 'risicobeheersing' de kwalificatie '**op orde**' van toepassing is.

Toelichting

Zicht op risico's

De Veiligheidsregio Hollands Midden beschikt over een regionaal risicoprofiel³, dat een keer in de vier jaar wordt vastgesteld. Jaarlijks vindt een update plaats. Voor het opstellen van het risicoprofiel is een multidisciplinaire werkgroep risicobeheersing in het leven geroepen, bestaande uit functionarissen van politie, brandweer, GHOR en het Bureau gemeentelijke crisisbeheersing. De veiligheidsregio organiseerde expertbijeenkomsten met meerdere partners om de ontwikkelde ideeën te bespreken en te toetsen. Vertegenwoordigers van onder andere Defensie, de omgevingsdiensten, de waterschappen, de netbeheerders, de drinkwaterbedrijven en de provincie zijn hiervoor benaderd.

De veiligheidsregio heeft zicht op de risico's vanuit andere veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's stemt, voorafgaand aan de formele consultatie, ook met omliggende veiligheidsregio's af over het risicoprofiel. Dit gebeurt met de Veiligheidsregio Kennemerland voor Schiphol en met de Veiligheidsregio Haaglanden voor 'extreem geweld'. Voor wat betreft dit laatste heeft de veiligheidsregio tevens afspraken gemaakt met de politie en het Openbaar Ministerie. Voor 'hoogwater' zijn afspraken gemaakt met de omliggende veiligheidsregio's. Voor bepaalde scenario's is de Veiligheidsregio Hollands Midden de coördinerende veiligheidsregio.

Het delen van actuele risico's gebeurt onder andere via LCMS. Rijkswaterstaat en het Hoogheemraadschap beschikken over een aansluiting op dit systeem, zodat zij in voorkomende gevallen snel kunnen aanhaken. De veiligheidsregio heeft LCMS tijdens de droogteperiode in de zomer van 2018 als middel om elkaar snel op de hoogte te houden.

Risicocommunicatie

De Veiligheidsregio Hollands Midden heeft met diverse partners afspraken gemaakt over zowel de risicocommunicatie als de crisiscommunicatie. De veiligheidsregio wil hiermee een bijdrage leveren aan de weerbaarheid en zelfredzaamheid van burgers, ondernemers, organisaties en hulpverleners. De communicatie is gericht op het bevorderen van het risico- en veiligheidsbewustzijn, de zelfredzaamheid en de onderlinge hulpvaardigheid⁴.

Binnen de veiligheidsregio is een werkgroep risico- en crisiscommunicatie actief. Steeds vaker sluiten partners hierbij aan om met name de risicocommunicatie breder vorm te geven. De werkgroep heeft een toolbox ontwikkeld met communicatieboodschappen voor bepaalde risico's en scenario's. In de convenanten met de partners is altijd een paragraaf risico- en crisiscommunicatie opgenomen. Zo bevat het convenant met Rijkswaterstaat onder andere afspraken over de onderlinge afstemming, de verantwoordelijkheden en het aanleveren van gegevens voor de communicatie naar de burgers toe⁵.

De algemene risicocommunicatie is een verantwoordelijkheid van de gemeenten. Zij kunnen gebruik maken van de door de veiligheidsregio ontwikkelde toolbox. Als een specifieke thema aan de orde is neemt de gemeente contact op met veiligheidsregio en trekken zij vervolgens gezamenlijk op.

³ Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Hollands Midden, 6 oktober 2015.

⁴ Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Hollands-Midden, 23 maart 2016, paragraaf 6.2.4.

⁵ Convenant Rijkswaterstaat – RVHM. Samenwerkingsafspraken tussen de Veiligheidsregio Hollands Midden en Rijkswaterstaat, november 2018, artikel 4.

Reduceren kans of effect risico's

De Veiligheidsregio ziet voor zichzelf een rol weggelegd bij de risicoreductie. Als onderdeel van de netwerkorganisatie wil de veiligheidsregio aan de voorkant meedenken met andere partijen. Ook de zorgpartners worden hiervoor uitgenodigd. De veiligheidsregio heeft vooral een initiërende rol; de veiligheidsregio denkt mee en helpt bij de duiding van de risico's. Dit is bijvoorbeeld gebeurd bij de discussie over de veiligheid rondom het stationsplein in Leiden. De toegevoegde waarde van de veiligheidsregio zit vooral in het meedenken aan de hand van scenario's.

2.1.3 Voorbereiding

Deelvraag 2

Hoe betreft de veiligheidsregio de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de voorbereiding op mogelijke rampen en incidenten en bij de activiteiten voor het in stand houden van een parate crisisorganisatie?

Beoordeling

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat op het proces 'voorbereiding' de kwalificatie '**op orde**' van toepassing is.

Toelichting

Planvorming

De Veiligheidsregio Hollands Midden beschikt over een regionaal beleidsplan voor de jaren 2016 – 2019⁶. Het beleidsplan is opgesteld in overleg met de gemeenteraden, crisispartners en omliggende veiligheidsregio's. De veiligheidsregio heeft drie beleidsprioriteiten benoemd: (1) informatiegestuurd werken, (2) risicogericht werken en (3) omgevingsgericht (net)werken. Voor wat betreft de derde beleidsprioriteit wil de veiligheidsregio zoveel mogelijk aansluiten bij de behoeften van de omgeving. De veiligheidsregio doet dit met producten en diensten op maat, die ondersteunen bij de voorbereiding en uitvoering van crisisbeheersing. Per beleidsprioriteit heeft de veiligheidsregio in het beleidsplan aangegeven welke resultaten worden beoogd en welke concrete acties hiervoor nodig zijn⁷. Om dit te kunnen realiseren werkt de veiligheidsregio samen met (crisis)partners, zoals Defensie, Rijkswaterstaat en de nutsbedrijven, maar ook met andere veiligheidsregio's en met universiteiten en hogescholen.

Momenteel is de veiligheidsregio bezig met een nieuw beleidsplan. De ambitie is dat dit een gemeenschappelijke agenda wordt van de veiligheidsregio en de partners samen, waarin overeenstemming is over de ontwikkelingen en een gemeenschappelijk visie. Een voorbeeld hiervan is de nieuwe Omgevingswet, in het kader waarvan de veiligheidsregio samenwerkt met de Omgevingsdienst, het Hoogheemraadschap, de nutsbedrijven en Rijkswaterstaat.

De veiligheidsregio heeft (operationele) afspraken gemaakt met de politie, de brandweer, de GHOR en de gemeenten over de gezamenlijke inzet bij voorbereidende multidisciplinaire activiteiten, zoals de planvorming en het opleiden,

⁶ Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Hollands Midden, 23 maart 2016.

⁷ Zie hoofdstuk 8 van het regionaal beleidsplan.

trainen en oefenen. Jaarlijks wordt afgesproken hoeveel capaciteit hiervoor wordt geleverd. Met de andere partners zijn minder strakke afspraken gemaakt, omdat de samenwerking pas aan de orde komt als het betreffende thema actueel is. De veiligheidsregio heeft ook afspraken gemaakt over melding en alarmering als sprake is van een incident. De feitelijke beschikbaarheid van de partners blijkt echter pas bij alarmering. Het hangt dan van de omstandigheden en de partners zelf af wat zij daadwerkelijk kunnen bijdragen. Met meer operationeel ingestelde partners, zoals ProRail, gaat de samenwerking doorgaans gemakkelijker. Door de ervaringen in de afgelopen jaren krijgt de veiligheidsregio wel steeds meer zicht op de crisisorganisatie van de partners.

Multidisciplinair Opleiden Trainen en Oefenen

De veiligheidsregio beschikt over een beleidsplan voor het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) voor de periode 2017 – 2019⁸. Het plan bevat een aantal doelstellingen, waarvan één de samenwerking met 'de buitenwereld' betreft. De veiligheidsregio zet hierbij in op de samenwerking met: (a) de vier veiligheidsregio's in Zuid-Holland (WEST 4), (b) universiteiten en hogescholen en (c) partners uit andere beleidsvelden. De samenwerking is vooral gericht op producten en hulpmiddelen die de kwaliteit van de crisisorganisatie helpen verbeteren.

De veiligheidsregio werkt met verschillende multidisciplinaire werkgroepen, waarin politie, brandweer, GHOR, gemeenten en Defensie zijn vertegenwoordigd. De werkgroep OTO is belast met het plannen, opstellen, regisseren, organiseren en afstemmen van oefeningen, alsmede met het maken van afspraken over de oefenscenario's. Als een van de netwerkpartners verzoekt een bepaald scenario te beoefenen, neemt de werkgroep de coördinatie en facilitering op zich. De werkgroep zorgt tevens voor de evaluatie en kijkt of verder aanpassingen nodig zijn van de lopende afspraken of scenario's. Dit gebeurt in samenwerking met de werkgroep 'multidisciplinaire operationele planvorming' en de werkgroep 'netcentrisch werken'. Netwerkpartners sluiten altijd aan bij meerdaagse oefeningen van de veiligheidsregio.

De veiligheidsregio investeert veel in de MOTO-activiteiten. Elke crisisfunctionaris is gecertificeerd en moet beschikken over een recent behaald diploma bij het Instituut Fysieke Veiligheid. De functionarissen kennen een hoge oefendruk. Zij moeten deelnemen aan de vaste oefeningen van de hoofdstructuur en aan verschillende thematische oefeningen. Een voorbeeld hiervan is de anti-terreuroefening samen met het Leids Universitair Medisch Centrum.

De veiligheidsregio oefent steeds meer samen met andere veiligheidsregio's, vaak aan de hand van scenario's. Het meest intensief gebeurt dit met de Veiligheidsregio Haaglanden, maar ook met de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond wordt regelmatig geoefend. De veiligheidsregio's wisselen onderling ook leiders CoPI uit. Elk jaar wordt een dag georganiseerd voor Operationeel Leiders en Leiders CoPI van zes veiligheidsregio's. Op die manier leren zij elkaar kennen en verloopt de onderlinge uitwisseling, bijvoorbeeld tijdens vakanties, gemakkelijker.

De veiligheidsregio hanteert een studiegids, waarin 'studies', aangevuld met cursussen, workshops e.d. zijn opgenomen. De gids is in eerste aanleg bedoeld voor de functionarissen die in het Crisisplan worden genoemd, maar de partners kunnen hiervan eveneens gebruik maken. In de gids staan ook trainingen die dieper ingaan

⁸ MOTO Beleidsplan 2017 – 2019. 'Kunnen wij het maken? Nou én of!'

op de werkzaamheden van de partners, zoals een basiscursus voor de Omgevingsdienst.

Het intensieve oefenprogramma zorgt ervoor dat de crisisfunctionarissen en de (andere) multidisciplinaire functionarissen het gewenst niveau behalen om te kunnen aansluiten bij de crisisorganisatie. Alle functionarissen op het niveau van de officieren van dienst (OvD) worden opgeleid door de eigen organisatie. Vanuit de partners zelf wordt ervoor gezorgd dat de crisisfunctionarissen aan de basisvereisten voldoen. Het is voor de veiligheidsregio's Hollands Midden en Haaglanden wel lastig om alle OvD's van de politie geoefend te houden, gezien de omvang van de groep. De politie vangt dit momenteel op door tijdens oefeningen met duo's te werken, die elkaar afwisselen. Op die manier kunnen twee maal zoveel mensen worden geoefend.

De burgemeesters in de Veiligheidsregio Hollands Midden zijn goed geoefend. Ook de locoburgemeesters worden betrokken bij de oefeningen. In de afgelopen tijd heeft de veiligheidsregio met een aantal forse incidenten te maken gehad, waardoor het besef leeft dat elke gemeente hiermee kan worden geconfronteerd. Sinds enkele jaren biedt de veiligheidsregio de gemeenten een oefenprogramma aan, waarbij de gemeenten kunnen kiezen aan welke oefeningen zij willen deelnemen. Zij kunnen tevens aangeven welke aspecten of onderdelen zij willen beoefenen.

2.1.4 Uitvoering

Deelvraag 3

Hoe geeft de veiligheidsregio invulling aan de samenwerking met de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de inzet in de praktijk?

Beoordeling

De beschikbaar gestelde rode-draden-analyse van de veiligheidsregio Hollands Midden bevat summier gegevens over de samenwerking met partners bij oefeningen en incidenten. De documenten bieden beperkt inzicht in de prestaties van de partners en/of de resultaten van de samenwerking en bevatten voor de Inspectie onvoldoende gegevens om tot een afgewogen beoordeling te komen.

Toelichting

Het functioneren van de partners komt in het beschikbaar gestelde document van de Veiligheidsregio Hollands Midden over de operationele prestaties in de jaren 2016-2018⁹ bevat vrijwel niet aan de orde. Het overzicht bevat alleen de vermelding dat bij de oefening 'Collisio' in 2016 in het kader van het tijdig alarmeren en informeren er doorlopend contact is geweest met ziekenhuizen, provincie en Rijkswaterstaat en dat in diezelfde oefening het ROT niet heeft afgestemd met andere betrokken partners.

Uit het overzicht kan beperkt worden afgeleid dat er wordt samengewerkt maar het biedt geen inzicht in de rol die partner(s) had(den) bij de aanpak van de incidenten en welke resultaten de samenwerking heeft opgeleverd.

⁹ Operationele prestaties VRHM 2016, 2017 en 2018.

2.1.5 Verantwoorden, leren en bijstellen

Deelvraag 4

Hoe betrekken de veiligheidsregio netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de verantwoording over de multidisciplinaire taakuitvoering en bij het totale evaluatieproces?

Beoordeling

Op basis van de informatie uit de gehouden interviews en de beschikbaar gestelde documenten is de Inspectie, gelet op het beoordelingskader, van oordeel dat op het proces 'verantwoorden, leren en bijstellen' de kwalificatie '**op orde**' van toepassing is.

Toelichting

Verantwoorden

De veiligheidsregio verantwoordt zich door middel van voortgangsrapportages en jaarverslagen aan het Algemeen Bestuur over de beleidsplannen en de jaarplannen. Daarnaast stelt de veiligheidsregio twee maal per jaar een bestuursrapportage op, waarin een terugkoppeling wordt gegeven wat er is gedaan gelet op de eerder geformuleerde ambities. De uitkomsten van evaluaties van oefeningen en incidenten worden eveneens aangeboden aan het bestuur.

In de documenten verantwoordt de veiligheidsregio zich op hoofdlijnen en vooral op procesniveau over de samenwerking met partners. De documenten bevatten beperkt gegevens over de resultaten van de samenwerking. De veiligheidsregio betreft de partners niet bij de verantwoording aan het bestuur.

Evalueren, leren en bijstellen

De veiligheidsregio betreft de partners bij de evaluaties van oefeningen en incidenten. De evaluaties vinden plaats op teamniveau en de afzonderlijke bijdrage van de partners is hieruit niet af te leiden. Het evalueren van de samenwerking betreft vooral het operationele niveau. De veiligheidsregio betreft hierbij tevens de actielijsten die elk jaar worden opgesteld.

De veiligheidsregio heeft enkele jaren geleden een evaluatieonderzoek gedaan onder de partners. Hieruit kwam onder andere naar voren dat zij de veiligheidsregio ervaren als laagdrempelig en gemakkelijk te benaderen.

Een keer per twee jaar doet de veiligheidsregio mee met de veiligheidsmonitor. Hierdoor krijgt de veiligheidsregio een beeld van wat de burger van de veiligheidsregio vindt. Voor veel burgers is de veiligheidsregio minder zichtbaar dan de hulpdiensten. Het is de veiligheidsregio ook gebleken dat de burger vaak met een andere blik naar de inzet van de hulpdiensten kijkt. Daarom wil de veiligheidsregio in de toekomst in de vorm van een burgerpanel in gesprek met samenleving.

De Veiligheidsregio Hollands Midden heeft door het evaluatieonderzoek onder de partners en de gegevens uit de monitor zicht gekregen op hoe de veiligheidsregio wordt ervaren en wat er van haar wordt verwacht. Hieraan is veel tijd en energie besteed. De wijze waarop de veiligheidsregio dit heeft vorm gegeven ziet de Inspectie als inspirerend voor andere veiligheidsregio's.

2.1.6 Invulling samenwerking

Conclusie

De Inspectie concludeert dat de samenwerking in de Veiligheidsregio Hollands Midden op de processen 'risicobeheersing', 'voorbereiding' en 'verantwoorden, leren en bijstellen' in het algemeen goed verloopt. De veiligheidsregio kan zich nog verder verbeteren door meer inzicht te verkrijgen in de prestaties van de partners en de resultaten van de samenwerking.

I

Bijlage Beoordelingskader

De onderzoeksvragen

Om antwoord te kunnen geven op de centrale onderzoeksvraag zijn voor het deelonderzoek 'Samenwerking' de volgende vier deelvragen geformuleerd.

- 1. Hoe betrekken de veiligheidsregio's netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij het verkrijgen van inzicht in de risico's en hoe worden zij betrokken bij de maatregelen om de kans of het effect van risico's te reduceren?**

Hierbij kijkt de Inspectie naar de inbreng van de (netwerk)partners en omliggende veiligheidsregio's bij het verkrijgen van inzicht in de risico's, het delen van informatie, het continue monitoren van de risico's en het inzichtelijk maken van de risico's voor burgers en bedrijven (risicocommunicatie). Daarbij is duidelijk wat de veiligheidsregio en de (netwerk)partners/omliggende veiligheidsregio van elkaar morgen verwachten. Ook betreft de Inspectie de vraag wat de veiligheidsregio zelf doet en welke rol de partners hebben bij het treffen van risico reducerende maatregelen of het adviseren hierover.

- 2. Hoe betrekken de veiligheidsregio's de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de voorbereiding op mogelijke rampen en incidenten en bij de activiteiten voor het in stand houden van een parate crisisorganisatie?**

De Inspectie kijkt naar de betrokkenheid van de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de planvorming, de procedures en de werkwijze van de veiligheidsregio. Op welke manier worden de partners hierbij betrokken en spelen zij ook een rol bij het monitoren van de plannen op actualiteit?

- 3. Hoe geven de veiligheidsregio's invulling aan de samenwerking met de netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de inzet in de praktijk?**

Voor de beantwoording van deze vraag wordt gebruik gemaakt van de uitkomsten van deelonderzoek 'Operationele prestaties'. Het gaat hierbij om de vraag of uit de evaluaties van oefeningen en het optreden in de praktijk blijkt dat zij de rol en positie hebben die hen toekomt op operationeel, tactisch en strategisch niveau.

4. Hoe betrekken de veiligheidsregio's netwerkpartners, andere veiligheidsregio's en – voor zover van toepassing – het buitenland bij de verantwoording over de multidisciplinaire taakuitvoering en bij het totale evaluatieproces?

Hierbij gaat het om de wijze waarop de veiligheidsregio zich verantwoordt over (de resultaten van) de samenwerking en hoe zij de netwerkpartners en anderen, hierbij betreft. Ook kijkt de Inspectie naar de inbreng van de partners bij het leren van incidenten en het bijstellen van plannen en draaiboeken.

Beoordelingskader

Onderstaand beoordelingskader is van toepassing op de vier onderzoeksvragen.

Tabel a. *Beoordelingskader Samenwerking*

Waarderingsaspect	
<ul style="list-style-type: none"> • Alle aspecten onder 'op orde' zijn van toepassing. • De veiligheidsregio heeft meerjarig inzicht in de resultaten en de effecten van de samenwerking. • De implementatie van verbeteracties leidt tot aantoonbaar betere resultaten en effecten. 	Voorbeeld voor anderen
<ul style="list-style-type: none"> • Ambities, afspraken en inspanningsverplichtingen zijn vastgelegd in convenanten en/of overeenkomsten. • Er is sprake van sturing en regie op de samenwerkingsafspraken. • Samenwerking vindt plaats op alle processen en in onderlinge samenhang. • Er is inzicht in de resultaten van de samenwerking • Verbeteracties worden geïnventariseerd, geadresseerd en uitgevoerd. 	Op orde
<ul style="list-style-type: none"> • Er is nagedacht over ambities, afspraken en inspanningsverplichtingen en deze zijn deels vastgelegd. • Er is weinig sturing en regie op de samenwerkingsafspraken. • De samenwerking vindt vooral ad hoc en reactief plaats. • Er is beperkt inzicht in de resultaten van de samenwerking. • Verbeteracties worden wel geïnventariseerd, maar niet verder uitgezet. 	Voor verbetering vatbaar
<ul style="list-style-type: none"> • De veiligheidsregio heeft geen beleid of ambities geformuleerd en afspraken worden niet of nauwelijks vastgelegd. • Er is geen sturing en regie vanuit de veiligheidsregio. • Er is weinig of geen samenwerking in de praktijk. • Er is geen zicht op de resultaten van de samenwerking. 	Risicovol

II

Bijlage Wederhoortabel

Nr.	Inzagepartij	Hoofdstuk/ paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste...laatste woord)	Argumentatie/onderbouwing van uw reactie	Reactie Inspecties
1	VRHM	2.1.3. pagina 10	De veiligheidsregio heeft geen zicht op de capaciteit van de partners.	<p>De veiligheidsregio heeft afspraken met de politie, GHOR, brandweer en gemeenten over gezamenlijke inzet op voorbereidende multidisciplinaire activiteiten (planvorming, OTO, etc.). Jaarlijks wordt aan de voorkant afspraken gemaakt hoeveel capaciteit een partner hierbij levert (in de jaarlijkse werkplannen). Met de overige partners is dit minder strak afgesproken omdat die samenwerking o.b.v. het dan spelende thema pas aan de orde komt.</p> <p>Bovendien beschikken wij over convenanten en operationele afspraken met onze partners.</p> <p>Naast bovenstaande inhoudelijke reactie, nog enkele punten:</p> <p>Op de eerste plaats kennen wij het oordeel van de inspectie over onze operationele prestaties nog niet (dit deelonderzoek is uitgesteld).</p> <p>Op de tweede plaats hebben wij in de terugkoppeling op het eerste deel van dit deelonderzoek (2016-2017) hierover geen opmerkingen gekregen. Sterker nog: wij waren een voorbeeld.</p> <p>Op de derde plaats is dit gebrek aan inzicht niet aan de orde gekomen in de interviews op 12 maart jl. Op de vierde plaats hebben wij ook niet naar aanleiding van, aanvullende (verduidelijkings-) vragen gekregen.</p> <p>Op de vijfde plaats staat in de</p>	<p>V.w.b. de inhoudelijke reactie: Tekst aangepast.</p> <p>V.w.b. de andere punten: Voor het deelonderzoek naar de operationele prestaties wordt de veiligheidsregio beoordeeld op vijf processen. Dit gebeurt aan de hand van een door de veiligheidsregio aangeleverde rodedradenanalyse over de jaren 2016-2018.</p> <p>Voor het deelonderzoek 'samenwerking' heeft de Inspectie onderzocht in hoeverre deze analyse inzicht bood in de resultaten en/of effecten van de samenwerking. Dit blijkt slechts summier het geval te zijn. Daarom vindt op dit punt ook geen beoordeling plaats.</p> <p>De resultaten van de samenwerking zijn aan de orde geweest in de interviews in de veiligheidsregio. In paragraaf 2.1.5 (evalueren, leren en bijstellen) staat in dit verband vermeld dat de partners weliswaar deelnemen aan de teamevaluaties die na afloop van incidenten worden gehouden, maar dat de afzonderlijke bijdragen van de partners hierin niet terug zijn te</p>

				aangeleverde informatie (o.a. evaluaties oefeningen, systeemtesten, incidenten) wel degelijk informatie over de inzet van partners en het (gezamenlijke) resultaat hiervan.	vinden. De Inspectie heeft voor dit deelonderzoek niet de aparte evaluatieverslagen geanalyseerd. De Inspectie verwacht van de veiligheidsregio dat zij dit zelf doet en de uitkomsten verwerkt in de rodedradenanalyse. Dit is in het aangeboden document 'Operationele prestaties VRHM 2016, 2017 en 2018' beperkt gebeurd.
2	VRHM	2.1.3. pagina 10	Dit gebeurt in samenwerking met de multidisciplinaire werkgroep 'planvorming netcentrisch werken'.	Het betreft 2 aparte werkgroepen: werkgroep multidisciplinaire operationele planvorming en werkgroep netcentrisch werken.	Tekst aangepast.
3	VRHM	2.1.1	Operationalisering 'de veiligheidsregio'.	GHOR gaat ervan uit dat in dit document 'veiligheidsregio' betrekking heeft op het multidisciplinaire deel van de samenwerking in veiligheidsregio verband (dus ook zonder brandweer en BGC).	Betreft geen feitelijke onjuistheid in de tekst. De Inspectie gaat v.w.b. 'de veiligheidsregio' uit van wat hierover is opgenomen in de Wet veiligheidsregio's.
3	VRHM	2.1.1	1 ^e alinea De Veiligheidsregio....beschreven.	In het RCP wordt het begrip gebruikt 'operationele diensten'. In de context van deze Beoordeling zijn operationele diensten '(netwerk)partners'.	Tekst aangepast.
4	VRHM	2 ^{de} alinea: Tot de structurele partners....omgevingdiensten'.	Naast GHOR staat / GGD. Woord GGD verwijderen.	Vaste netwerkpartners is GHOR.	Tekst aangepast.

5	VRHM	2.1.1	Toevoegen dat veiligheidsregio ook met zorgpartners in Hollands Midden convenanten heeft afgesloten over samenwerking en voorbereiding op rampen en crisissituaties.	Geeft aan dat ook met zorgpartners afspraken zijn, naast die met de vitale partners.	Tekst toegevoegd.
6	VRHM	2.1.1, 2.1.3, 2.15	2.1.1. 2 ^{de} alinea. De veiligheidsregio heeft zich sterk gemaakt... 2.1.5 Toelichting, 3 ^{de} alinea. De veiligheidsregio betreft externe partners...	Behoefte aan operationalisering begrip partners. Hier wordt gesproken over vaste en variabele partners. Netwerk partners, crisispartners, vitale partners. Netwerk- en vitale partners zijn wel gedefinieerd in Plan van aanpak samenwerking. 2.1.3 Planvorming, laatste alinea, laatste zin. Hier wordt (crisis)partners gebruikt. In 2.1.5 wordt het begrip 'externe partners' gebruikt. Wie zijn 'externe partners' of wie zijn 'interne partners'?	Tekst aangepast, zodat het begrip 'partners' meer eenduidig wordt gehanteerd.
7	VRHM	2.1.1	Laatste alinea de veiligheidsregio.... veiligheid.	'gang van zaken rondom evenementen 'wijzigen in 'evenementenveiligheid'.	Tekst aangepast.
8	VRHM	2.1.2	Toelichting laatste alinea	Ook vertegenwoordigers van zorgpartners zijn uitgenodigd.	Tekst toegevoegd.
9	VRHM	2.1.2	Risicocommunicatie	Inhoud paragraaf gaat over risico-en crisiscommunicatie. Voorstel om ook het kopje zo te benoemen: Risico- en crisiscommunicatie.	Tekst niet gewijzigd. Voor het proces 'risicobeheersing' gaat het in dit deelonderzoek specifiek om de risicocommunicatie.

10	VRHM	2.1.2	Voetnoot, 5	Typfout Hollands	Tekst aangepast.
11	VRHM	2.1.2	Risicocommunicatie	Tekst 3 ^{de} en 4 ^{de} alinea sluiten in opmaak niet aan.	Lay-out aangepast.
12	VRHM	2.1.3	Kopje Planvorming, 7 ^{de} alinea. Het oefenen gebeurt ook steeds meer samen. Het meest intensief...A	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. Per abuis is veiligheidsregio niet met hoofdletter geschreven.	Tekst aangepast.
13	VRHM	2.1.3	Kopje Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen, Verschillende multidisciplinaire werkgroepen...	Defensie participeert ook in diverse multidisciplinaire werkgroepen	Tekst toegevoegd.
14	VRHM	2.1.3	Studiegids met daarin opgenomen alle oefeningen...	Niet alleen oefeningen, de benaming is "studies", aangevuld met cursussen en workshops ed.	Tekst aangepast.
15	VRHM	2.1.3	Intensieve oefenprogramma crisisfunctionarissen...	Ook multi functionarissen worden opgeleid	Tekst toegevoegd.
16	VRHM	2.1.3	Een na laatste alinea. 'kolommen'	Begrip 'kolommen' vervangen door (netwerk)partners. Kolommen wordt in dit document niet gebruikt.	Tekst aangepast.
17	VRHM	2.1.4	Kopje Toelichting, 1 ^{ste} alinea. Laatste zin. Laatste woord.	Hier wordt het woord 'partijen' gebruikt. Consistent zou zijn 'partners'.	Tekst aangepast.

III

Bijlage Afkortingen

Afkorting

Betekenis

CoPI	Commando Plaats Incident
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
MOTO	Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen
OvD	Officier van Dienst
ROT	Regionaal Operationeel Team

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering. Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier](#) | www.inspectie-jenv.nl

Oktober 2019

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*